

ΤΕΧΝΕΣ & γράμματα
 ΒΙΒΛΙΟ

Η επίδραση που ωριμάζει με τα χρόνια, όπως η αγάπη

Αναμνήσεις από τη ζωή με τους γονείς

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΦΟΡΝΤ
Μεταξύ τους
 μτφρ. Αθηνά Δημητριάδου
 σελ. 192, εκδ. Πατάκη

Του **ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

«Μεθέλανε, όμως δεν με είχαν ανάγκη. Μαζί οι δυο τους –αν και ίσως μόνον μαζί– ήταν πλήρεις προσωπικότητες». Είναι δύσκολο για ένα παιδί να παραδέχεται μια τόσο σκληρή αλήθεια και δεν είναι η μόνη που ο Ρίτσαρντ Φορντ στο βιβλίο του «Μεταξύ τους» (εκδ. Πατάκη) μοιράζεται με τους αναγνώστες. Ο βραβευμένος με Πούλιτζερ συγγραφέας της «Ημέρας Ανεξαρτησίας» διανύει την όγδοη δεκαετία της ζωής του και μπορεί να μην είναι παιδί με την κλίμακα της ηλικίας αλλά πάντα θα είναι το παιδί δύο ανθρώπων, η ζωή και ο θάνατος των οποίων επηρέασαν βαθιά τη δική του πορεία στη ζωή.

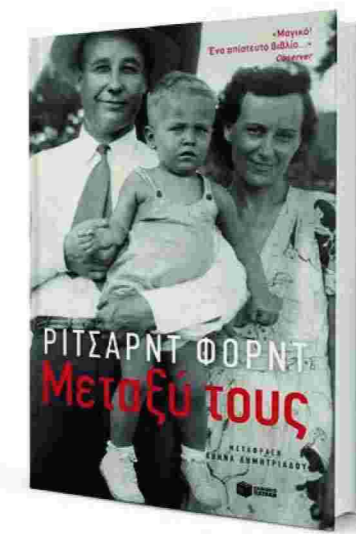
Στο τρυφερό μεμουάρ –ολιγοσέλιδο για τα δεδομένα του συγγραφέα– ο Φορντ αναλύει τη σχέση του με τους γονείς του με τρυφερότητα, αγάπη και ωμή ειλικρίνεια και παράλληλα περιγράφει το Αμερικανικό

Ονειρο του '40 και του '50 που για τους γονείς του αλλά και πολλούς άλλους περνούσε μέσα από τη ρήξη με το παρελθόν, την ξενιτιά, τη σκληρή δουλειά και τον δρόμο.

Ο «δρόμος» είναι ο άξονας πάνω στον οποίο δομείται η κοινή ζωή του Πάρκερ, της Εντνα και του Ρίτσαρντ κυριολεκτικά και μεταφορικά. Ο συγγραφέας μάς περιγράφει τη ζωή του πλασιέ Πάρκερ και της Εντνα, την οποία μοιράζουν στα μοτέλ του αμερικανικού Νότου πουλώντας κόλλες, σε ποτά, φαγητά σε ντάνιερς και περιπέτεια μέχρι τη γέννηση του ίδιου που ανατρέπει τα πράγματα.

Χωρισμένο σε δύο κεφάλαια, αφιερωμένα στους γονείς του, ο Φορντ μιλάει πρώτα για τον απόντα πατέρα του και έπειτα για τη μητέρα του, με την οποία συνδέθηκε βαθιά στη ζωή του. Μέσα από την ευθεία, στρωτή, αφήγησή του ο Φορντ αποκαλύπτει στους αναγνώστες, μπορεί και άθελά του, και βλέπουμε πώς ο πατέρας του ή καλύτερα η απουσία του διαμόρφωσε τον συγγραφέα και η μητέρα του «έφτιαξε» τον άνθρωπο Ρίτσαρντ Φορντ.

Έτσι μαθαίνουμε για τα μακριά

Ο Ρίτσαρντ Φορντ στην Αθήνα, πριν από ενάμιση χρόνο. Ο συγγραφέας θεωρεί ότι το «Μεταξύ τους» είναι μια παραδοχή της μοναξιάς και της μοναδικότητας των ανθρώπων που οι ζωές τους συγκλίνουν, στην πραγματικότητα για λίγο, για να απομακρυνθούν πάλι και να τραβήξουν στο τέλος τον δικό τους δρόμο.

«Αν ο πατέρας μου είχε ζήσει πέρα από τον χρόνο που του έμελλε να ζήσει, το πιθανότερο είναι ότι δεν θα είχα γράψει ποτέ τίποτα», αναφέρει ο Φορντ.

διαστήματα που ο Πάρκερ ζούσε μακριά από το σπίτι, την ιεροτελεστία της Παρασκευής για την επίπλαστη επανένωση της οικογένειας, την προσπάθειά τους να δημιουργήσουν ένα σταθερό «οπιτικό» αλλά και το τραύμα που άφησε στον έφηβο Ρίτσαρντ ο θάνατός του, μια πληγή που τον οδήγησε στη συγγραφή. «Αν ο πατέρας μου είχε ζήσει πέρα από τον χρόνο που του έμελλε να ζήσει, το πιθανότερο είναι ότι δεν

θα είχα γράψει ποτέ τίποτα, τόσο μεγάλη θα είχε γίνει τελικά η επιρροή του πάνω μου», γράφει με αφοπλιστική ειλικρίνεια.

Έπειτα βλέπουμε τη ζωή του δίπλα στην Εντνα, η οποία μεγαλώνει ένα παιδί μόνη στην Αμερική του '60, αλλάζει περισσότερες δουλειές παρά συντρόφους, αναμετρείται με την τύχη της, περιβάλλει με αγάπη τον έφηβο Ρίτσαρντ, τον οδηγεί στο κολέγιο και τον αφήνει να ανδρωθεί μακριά της πριν πεθάνει από καρκίνο.

Στο βιβλίο ο Φορντ αλλάζει συχνά «θέση» και άλλοτε μικραίνει άλλοτε μεγαλώνει την απόσταση ανάμεσα στον συγγραφέα - παρατηρητή και στο τραυματισμένο παιδί που μεγάλωσε, προσπαθώντας να μείνει στο πρώτο. «Βγάζω τα προς το ζην με τα γεγονότα της ζωής τα τελευταία 50 χρόνια», μας είχε πει στη συνάντησή μας για την «Κ» πριν

από ενάμιση χρόνο (18/6/2017) και όταν ο ίδιος είχε διαγνωστεί με καρκίνο του φάρυγγα «ενδιαφέρον» να παρατηρήσει την επίδραση που θα είχε η ασθένεια επάνω του, με τη ματιά του συγγραφέα.

Οι προκαταλήψεις

Σε εκείνη τη συζήτηση ο κ. Φορντ μας είχε πει επίσης ότι το «Μεταξύ τους» ήθελε να είναι ένα βιβλίο για τους γονείς του και όχι τόσο για τον ίδιο, αν και παραδέχεται ότι ίσως υπάρχουν ορισμένες προκαταλήψεις αφού αφηγητής είναι ο ίδιος. Θα ήταν ίσως εύκολο αλλά μπορεί άδικο να ψάχναμε για αντιστοιχίες μεταξύ των γονιών του Ρίτσαρντ Φορντ και των μυθιστορηματικών ηρώων του. Η «Ημέρα Ανεξαρτησίας», π.χ., είναι μεταξύ άλλων και ένα road trip επανασύνδεσης της τραυματισμένης σχέσης μεταξύ πατέρα και γιου, κάτι που ο Φορντ ποτέ

δεν έζησε με τον δικό του πατέρα.

Το «Μεταξύ τους» αφήνει μια γλυκόπικρη επίγευση και δίνει τροφή για εσωτερική σκέψη και ενδοσκόπηση. Όπως θα παραδεχθεί και ο συγγραφέας –ο οποίος γνωρίζει τη γονεϊκότητα μόνο ως γιος– το βιβλίο είναι γραμμένο με αγάπη, η οποία πράγματι αναβλύζει στις σελίδες του, αλλά και παραδοχή της μοναξιάς και της μοναδικότητας των ανθρώπων που οι ζωές τους συγκλίνουν, στην πραγματικότητα για λίγο, για να απομακρυνθούν πάλι και να τραβήξουν στο τέλος τον δικό τους δρόμο. «Κατά καιρούς που συλλογίζομαι αυτή την εποχή, σκέφτομαι ότι είχα τον πατέρα μου σε μια φάση της παιδικής μου ηλικίας που το να έχεις πατέρα δεν λέει και πολλά. Όμως τελικά αυτό είναι το αντίθετο της αλήθειας, αληθινό θα φαινόταν μόνον στο αγόρι που ο πατέρας του τον περισσότερο καιρό έλειπε».

